

Значним досягненням впровадження бальної системи атестації, на нашу думку, є залучення практичних лікарів до науково-дослідної роботи, яке дозволяє лікарям публікувати статті, тези, матеріали доповідей. Всі ці публікації крім того, що дають конкретні бали для атестації, значно розширюють теоретичні знання лікарів, дають можливість участі у науково-практичних конференціях, набуття досвіду лекторів та ін.

Досвід роботи факультету післядипломної освіти в умовах бальної системи атестації виявив і певні недоліки. В основному ці недоліки стосуються, на нашу думку, деяких положень наказу МОЗ України №484. Серед основних є наступні:

– у наказі МОЗ України №484 доцільно конкретизувати п.9 (участь у науково-практичних конференціях) – сертифікати яких регіональних і національних конференцій зараховувати, проведених під егідою професійної асоціації, чи під егідою головних управлінь охорони здоров'я? Оскільки виникає ряд спірних питань;

– що слід надавати лікарю – сертифікат чи програму, які б засвідчували його участь у міжнародних конференціях, симпозиумах, з'їздах, конгресах (в країнах Європи, Азії, Америки)?

Досвід роботи стосовно п.10 даного наказу (видання фахового підручника, посібника, монографії) показує, що доцільно надавати замість довідки про авторство завірену ксерокопію титульної та другої сторінок (анотація, бібліографія, авторський колектив) підручника, посібника, монографії.

Вважаємо, що у п.16 бажано конкретизувати, яким чином засвідчувати виступи у засобах масової інформації.

Потребує диференційованого підходу до отримання балів і пункт 18. Пропонуємо: за грамоти Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України – 20 балів; МОЗ України – 15 балів; грамоти облдержадміністрації, обласних рад – 10 балів; міських рад – 5 балів.

Необхідно ввести диференційовану шкалу балів за обіймання посад позаштатних спеціалістів: області – 15 балів; міста – 10 балів; районів – 5 балів.

Вважаємо за доцільне окремим пунктом рекомендувати лікарям у звітах про лікувальну роботу, які вони представляють в атестаційні комісії, та які завіряють головні лікарі, вказувати набрану кількість балів в міжатестаційний період разом із стажем роботи за фахом.

Висновок. Післядипломна медична освіта на сьогодні не може залишатись осторонь кардинальних змін у системі освіти, які направлені на визнання міжнародною спільнотою освітніх дипломів нашої держави та конкурентноспроможність наших спеціалістів. Запроваджена бальна система атестації лікарів на передатестаційних циклах надає переваги, які полягають у постійному підвищенні професійної майстерності лікарів та набутті ними теоретичних і практичних знань із спеціальності, розширенні кругозору, їх участь у науковій роботі та впровадженні наукових розробок у лікувальний процес.

РОЛЬ СЕМІНАРУ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ У ВИХОВНІЙ РОБОТІ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

В.М. Ждан, Л.М. Шилкіна, І.М. Скрипник, А.В. Марченко, Г.М. Давиденко, М.В. Ткаченко, М.Ю. Бабаніна, В.Ю. Штомпель, І.В. Іваницький

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

ROLE OF SEMINAR, PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL COURSE OF TRAINING ON THE STAGE OF POST-GRADUATE EDUCATION

V.M. Zhdan, L.M. Shylkina, I.M. Skrypnyk, A.V. Marchenko, H.M. Davydenko, M.V. Tkachenko, M.Yu. Babanina, V.Yu. Shtompel, I.V. Ivanytskyi

*Higher State Educational Institution of Ukraine
"Ukrainian Medical Stomatological Academy", Poltava*

Проведення Школи кураторів академічних груп із застосуванням психолого-педагогічних тренінгів сприяє формуванню чіткої громадської позиції, принципів соціальної орієнтації поведінки, прагнення до самоосвіти, самовиховання, моральної самозавершеності середмайбутніх лікарів.

Conducting of School Trustees academic groups using psychological and educational training promotes clear public position, principles of social orientation behavior, the desire for self-education, self, moral self completion among future doctors.

На факультеті післядипломної освіти Української медичної стоматологічної академії регулярно проводяться засідання Школи кураторів академічних груп та відповідальних за виховну роботу на кафедрах.

Згідно Положення про куратора академічної групи, в своїй практичній організаційно-виховній роботі, куратор керується Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статутом ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» та іншими нормативними документами, які регламентують організацію навчального та виховного процесу. Головним завданням в роботі куратора є створення монолітного колективу академічної групи, ефективне керівництво навчальним та позааудиторним процесом, запобігання проявам девіантної та антигромадської поведінки.

Головною особливістю виховного процесу в вищому навчальному закладі є становлення чіткої громадської позиції, принципів соціальної орієнтації та поведінки, прагнення до самоосвіти, саморозвитку, самовиховання, моральної самозавершеності.

У проведенні Школи кураторів приймають участь понад 80 кураторів академічних груп та відповідальних за виховну роботу на кафедрах. Так, одним із питань, яке було винесено до порядку денного семінару – це «Соціоніка в професійній медичній підготовці майбутніх лікарів».

Така тематика для Школи кураторів обрана не даремно: останнім часом у зв'язку зі збільшенням рівня стресу, психо-емоційного навантаження у суспільстві, особливо у лавах молоді, у якій ще не сформовано стійких і виважених особистих позицій і принципів, чіткої громадської позиції, збільшилася кількість проявів девіантної поведінки з елементами брутальності, ксенофобії, або, навпаки, з відмежуванням від оточуючих та поглибленням особистого внутрішнього конфлікту на межі психічного здоров'я. Широке впровадження сучасних віртуальних технологій, активне застосування соціальних мереж («FaceBook», «В контакте», «Одноклассники») створюють оманливе відчуття уміння спілкуватися одне з одним. Проте у реальному житті це у більшості випадків не підтверджується. І навіть знаходячись постійно у колективі, молода людина часто залишається самотньою із своїми думками, почуттями і невирішеними проблемами. А це, в свою чергу, є перешкодою розкриття особистих здібностей, талантів та подальшого гармонійного розвитку.

І саме навчаючись у вищому навчальному закладі, молода людина постійно перебуває у різних фіксованих колективах – академічна група, гуртожиток, наукові гуртки та різні громадські об'єднання. Від психологічної атмосфери у таких колективах і залежить можливість повноцінного розкриття та розвитку молодої людини – майбутнього лікаря. Адже психологічний комфорт у колективах можливо у прямому сенсі змоделювати – або переглянути свої стосунки, знаючи психологічні особливості кожного, або заздалегідь створити такі групи за психологічною сумісністю, що забезпечать продуктивну творчу атмосферу у стосунках в колективі. І на сьогодні це можливо! Соціоніка є саме тією наукою, що вирішує питання прогнозування та моделювання міжособистих відносин. Доповідач у доступній формі із застосуванням мультимедійної доповіді ознайомив аудиторію з основами соціоніки, її науковим підґрунтям та можливостями практичного застосування. Щоб в цьому переконатися, слухачам був запропонований тест для визначення власного соціотипу – особистої унікальної психологічної характеристики. І за результатами цього необтяжливого та швидкого тестування кожний зміг «знайти себе» – визначити власні особливості і навіть впорядкувати своє уявлення про себе. Наступним етапом доповіді було знайомство аудиторії з існуючими типами стосунків, які складаються між соціотипами. Адже їх можна прогнозувати, більше того, уникати небажаних ситуацій, знати слабкі та сильні сторони кожного, або навіть досягати бажаного у взаємному спілкуванні! Тому саме куратори, застосовуючи можливості соціоніки, можуть забезпечити створення здорової та творчої атмосфери в академічних групах! Навчитися «сідати за круглий стіл», слухати і розуміти одне одного – ось перші кроки виховання молоді у реальному житті. Проведення такого семінару викликало жвавий інтерес всіх присутніх та побажання продовжити знайомити в подальшому з різними аспектами цієї цікавої науки і практики. Адже головне – «Пізнай себе»..., а ще краще – уміти пізнавати оточуючих. Таким чином, проведення таких семінарів та психолого-педагогічних тренінгів сприяє створенню монолітного колективу академічних груп та оптимізує керівництво навчальним та поза аудиторним процесом з майбутніми лікарями.

УДК378.046-021.68-051:616.1/4:614.212

ПІДГОТОВКА ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ» В УМОВАХ БАГАТОПРОФІЛЬНОЇ ЛІКАРНІ

*Л.В. Журавльова, Н.К. Александрова, О.І. Цівенко
Харківський національний медичний університет*

У статті відображено досвід підготовки лікарів-інтернів на кафедрі внутрішньої медицини № 3 Харківського національного медичного університету в умовах багатопрофільної лікарні.

Ключові слова: багатопрофільна лікарня, лікар-інтерн, клінічний розбір.

В статті отобразен опыт подготовки врачей-интернов на кафедре внутренней медицины № 3 Харьковского национального медицинского университета в условиях многопрофильной больницы.

Ключевые слова: многопрофильная больница, врач-интерн, клинический разбор. In the article it is shown experience of preparing doctors-interns at the department of internal medicine № 3 of Kharkiv National Medical University in conditions of multiprofile hospital.

Key words: multiprofile hospital, doctors-interns, clinical analyze.

Підписання Україною Болонської декларації 19 травня 2005 року визначило подальший шлях реформування медичної освіти. Відомо, що основною метою Болонського процесу є створення єдиної конкурентноспроможної загальноєвропейської системи освіти, що дозволить розширити можливості працевлаштування спеціалістів на світовому ринку праці.

Післядипломна медична освіта в Україні має на меті підготовку лікарів згідно з кваліфікаційними вимогами медичних спеціальностей, яка б визнавалася не тільки в Україні, а і в країнах Європейського Союзу та давала б гарантію взаємного визнання дипломів [1, 2].

Сьогодні викладання терапевтичних дисциплін студентам проводиться в умовах кредитно-модульної системи, а навчання в інтернатурі здійснюється за допомогою перехідних програм. Це забезпечує поступову адаптацію раніше існуючих методик навчання до стандартів Всесвітньої федерації медичної освіти і Європейського Союзу.

Навчання в інтернатурі завершує процес формування молодого лікаря-клініциста. Мета навчання полягає не стільки в безперервному накопиченні знань, скільки у формуванні здібності самостійно здобувати ці знання, засвоювати та оновлювати їх, ефективно використовувати в професійній діяльності. У молодого лікаря-спеціаліста повинні бути сформовані лікарська поведінка та клінічне мислення, здатність до самостійного прийняття рішення [3, 4]. Підвищення вимог до рівня підготовки інтернів потребує зміни стилю і характеру роботи викладача.

На кафедрі внутрішньої медицини №3 ХНМУ навчання інтернів здійснюється в умовах багатопрофільної лікарні. «Харківська обласна клінічна лікарня – центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф», на базі якої навчаються